

СИЛАБУС ОК 1.6 Політологія

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ОК 1.6 Політологія
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	Перший (бакалаврський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рік навчання, семестр	Другий рік (3-ій семестр)
Мова викладання	Українська
Викладач	Лозинський Андрій Федорович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
E-mail	lozynskiy@gmail.com
Сторінка курсу в ВУ	http://virt.ldubgd.edu.ua/enrol/index.php?id=1421
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук. Також можливі он-лайн консультації через Skype, Viber, WhatsApp, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

2. Анотація до курсу

Зміст навчальної дисципліни «Політологія» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти світосприйняття, адекватного мислення та розуміння політичних процесів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння знань з основних етапів історичного розвитку світової та вітчизняної політичної думки, актуальних проблем сучасної політичної влади та держави, як базових політичних інститутів, осмислення основ політичної життєдіяльності суспільства.

Вивчення «Політології» дозволяє реалізувати міждисциплінарні зв'язки з такими освітніми компонентами як: «Історія української державності» та «Державне управління соціальним захистом».

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Політологія» є поглиблення знань студентів про таку гуманітарну науку як політологія; ознайомлення з основними поняттями, законами,

принципами і методами політологічного знання; розкриття специфіки політичних підходів до вирішення актуальних проблем сучасності; вивчення особливостей розвитку та засад функціонування політики на кожному історичному етапі, сучасного стану політичної науки в Україні та за кордоном; а також вивчення теоретичних основ, моральних норм, категорій та спеціальних політичних теорій і концепцій політики.

3.2. Завдання:

- використання новітніх здобутків політичної науки у викладанні політології;
- забезпечення реалізації у навчальному процесі принципів об'єктивності в оцінці політичних фактів, явищ, подій;
- формування знань про виникнення та існування перших політичних інститутів;
- розкриття актуальних політичних проблем сучасності та найбільш розповсюджених методів їх дослідження в країнах Заходу і суспільствах перехідного типу, до яких належить Україна;
- формування практичних навиків самостійно здобувати і застосовувати знання, спостерігати і пояснювати політичні явища, а також вмінь користуватися науковими і політологічними джерелами, підручником, довідковою та хрестоматійною літературою;
- формування вмінь використовувати класичні знання про державу для прогнозування майбутнього її політичного розвитку;
- засвоєння основних аспектів політичного, соціально-економічного, суспільного та культурного розвитку України з стародавніх часів до сучасності;
- вивчення суспільного ладу та політичних систем на різних етапах розвитку української державності;
- формування патріотизму, розвиток національної свідомості, поваги до власної держави;
- формування громадянської позиції шляхом засвоєння основних моральних норм і принципів життєдіяльності суспільства, їх трансформацій у переконання.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності

ЗК 01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК07 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності

ФК02 Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів

ФК12 Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту

3.4. Програмні результати навчання:

РН02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

РН08 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціальнополітичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

PH22 Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний/заочний. Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох змістових модулів, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає проведення двох модульних контрольних робіт. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання.
Обсяг дисципліни:	5 кредитів / 150 академічних годин, з яких: лекцій – 32 години, семінарських занять – 32 години, самостійної роботи – 86 годин.
Форми навчання	лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (у тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у позааудиторний час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінари	лаб.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
8-й семестр					
<u>Змістовий модуль 1. Основні етапи історичного розвитку світової та вітчизняної політичної думки</u>					
Тема 1. Предмет, методи та функції політології. Розвиток політичної думки в державах Стародавнього світу	18	6	6		6
Тема 2. Розвиток політичної думки в епоху європейського Середньовіччя та добу Відродження	12	2	2		8
Тема 3. Розвиток європейської політичної науки у Новий час	12	2	2		8
Тема 4. Розвиток світової політичної науки у Новітній період	16	4	4		8
Тема 5. Основні етапи становлення і розвитку української політичної думки	32	8	8		16
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>90</i>	<i>22</i>	<i>22</i>		<i>46</i>
<u>Змістовий модуль 2. Політична влада та держава, як базові політичні інститути</u>					
Тема 6. Структура політичної влади. Функції та класифікація політичних процесів і систем	12	2	2		8
Тема 7. Основні типи політичних режимів	12	2	2		8
Тема 8. Поняття держави, теорії	12	2	2		8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінари	лаб.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
вникнення держави. Форми правління та національно-територіального устрою держав					
Тема 9. Політичні партії та партійні системи	12	2	2		8
Тема 10. Основні типи сучасних виборчих систем	12	2	2		8
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>10</i>		<i>40</i>
Усього годин за семестр	150	32	32		86
Усього годин	150	32	32		86

6. Інформаційний обсяг дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні етапи історичного розвитку світової та вітчизняної політичної думки.

Тема 1. Предмет, методи та функції політології. Розвиток політичної думки в державах Стародавнього світу.

Політика – предмет вивчення політології. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Сутність, завдання і зміст політичного життя суспільства, мета політики, засоби політики. Співвідношення політики з іншими суспільними системами і науками. Політичні закономірності. Поняття про “політичну систему суспільства”. Основні структурні елементи політичної системи: політичні інститути і політичні відносини. Політологія та ідеологія. Політична освіта демократичного суспільства. Види державної влади. Взаємозв’язок і відмінність між економікою та політикою. Основні засади державотворення, на яких базуються сучасні розвинені країни світу. Політизація суспільного життя в Україні: суть і причини.

Розвиток політичної думки в державах Стародавнього сходу. Зародження політичного життя суспільства. Головні закономірності та аспекти виникнення давньосхідних цивілізацій. Основні причини появи перших міфологічних тлумачень носія влади – царя, фараона, імператора. Основні причини появи перших міфологічних тлумачень державної влади. Політико-релігійно-правові ідеї “законів Хаммурапі” часів Месопотамії. Зародження політичної думки в Стародавньому Єгипті та Індії. Сутність та передумови формування абсолютної влади фараона у Староєгипетській цивілізації. Суть політико-релігійно-правових ідей Ведично-брахманістської літератури Стародавньої Індії. Основні суспільно-політичні течії Стародавнього Китаю. Патріархально-патерналістська концепція держави Конфуція. Категорія “добродесність” у розумінні Конфуція. Ідея природної рівності людей Мо Цзи. Ідея необхідності дотримання законів у вченні “легізму”. Вплив політичних вчень про державу Стародавнього Китаю на подальший розвиток азійської цивілізації та її соціально-економічного устрою. Патріархальна форма правління, деспотія та анархія – азійський феномен урядування.

Політичні вчення Стародавньої Греції та Древнього Риму. Держава та форми управління нею у розумінні стародавніх греків. Політико-правові доктрини мислителів Стародавньої Греції. Аполітичність та кругообіг історії виникнення держав. Сократ – принциповий прибічник законності. Політичні погляди Платона та Арістотеля на функціонування держави. Вчення про

державу Платона. “Правильні” та “неправильні” форми держави за вченням Арістотеля. Суть політико-правових доктрин мислителів Древнього Риму. Древній Рим – царський, республіканський та імператорський – особливості владних повноважень цих окремих періодів. Римське право та політика. Вплив політичних вчень Античності на сучасний розвиток політичних теорій.

Тема 2. Розвиток політичної думки в епоху європейського Середньовіччя та добу Відродження.

Основні суспільно-політичні погляди і течії середньовічної Європи. Соціально-політична “доктрина” католицької церкви та папства в епоху Середньовіччя. Відродження та основні ідеї мислителів Реформації. Політичні підходи у руслі Реформації і протестантизму Мартіна Лютера і Томаса Мюнцера. Суверенітет як основа політичної концепції представника Реформації Жана Бодена. Теорії природного права і вчення про політику Нікколо Макіавеллі. Мета та суть держави. Мораль і політика (теза про несумісність політичної діяльності з вимогами норм християнської моралі) у вченнях Н.Макіавеллі. Принцип Н.Макіавеллі “мета виправдовує засоби”. Суть і характеристика “макіавеллізму”, як політичної доктрини, придатної для усіх часів і народів. Примус і страх – гарантія покірності підданих. Право природне і право волевстановлене за Гуго Гроцієм. Ідея суспільного договору Г.Гроція. Ідеї рівності людей. Форми середньовічних держав. Відродження та основні ідеї мислителів Реформації.

Тема 3. Розвиток європейської політичної науки у Новий час.

Теорії, становлення і розвиток політичної науки в Новий час. Значення теорій “природного права” і “суспільного договору” для політичної практики Нового часу. Вчення про державу голландських філософів права Гуго Гроція і Бенедикта Спінози. Вчення про державу англійських політичних філософів Томаса Гоббса і Джона Локка. Принцип Т.Гоббса “homo homini lupus est” (“людина людині вовк”). Основна мета держави – законність за Дж.Локком. Політична вчення Дж.Локка як основа класичного лібералізму. Політико-правові аспекти свободи людини. Концепції розподілу влади. Раціоналістичне трактування політики у працях французьких просвітителів Шарля Луї Монтеск’є і Жан-Жака Руссо. Концепція розподілу влади Ш.-Л.Монтеск’є. Концепція народного суверенітету Ж.-Ж.Руссо. Політичні ідеї правової держави у працях мислителів періоду німецької класичної філософії Іммануїла Канта та Георга Гегеля. Філософсько-правові погляди німецького класичного філософа І.Канта про структурно-логічну схему формування буржуазного типу держави у поєднанні категорій права та моралі. Концепція громадянського суспільства за Г.Гегелем як захист громадянських прав і свобод у стосунках з державою. Розвиток європейської та світової політичної науки у ХІХ – на початку ХХ ст.

Тема 4. Розвиток світової політичної науки у Новітній період.

Основні віхи розвитку світової політичної думки у першій половині ХХ ст. Позитивізм (О.Конт, Г.Спенсер, Е.Дюркгейм). Науково-технічний прогрес, політичні та соціально-економічні перетворення. Політологічні дослідження у міжвоєнний період: поведінкова політологія та концепція громадської думки (У.Ліпшман), концепція солідаризму (Л.Дюгі), теорія еліт (Г.Моска, В.Парето), дослідження політичних партій (Р.Міхельс, М.Острогорський), теорія панування (М.Вебер), система політичного плюралізму в демократичному суспільстві (А.Бентлі) та ін. Політична наука в СРСР, Німеччині, Італії, Іспанії, як елемент ідеології та пропаганди. Політологія у США, Великобританії, Франції, як поведінкова наука, спрямована на вивчення мотивів і чинників, що впливають на політичну поведінку людей.

Розвиток світової політичної думки у другій половині ХХ ст. Політологія, як самостійна наука. Біхевіоризм – дослідження політичної поведінки в інституціях влади, електоральної поведінки, політичного лідерства; функціонування політичних партій, партійних систем і режимів та засобів масової інформації; концепція плюралізму еліт та ін. Систематизм – тлумачення фактів під кутом зору актуальних проблем сучасного суспільно-політичного розвитку (Д.Істон). Дослідження політичних концепцій: тоталітаризму (Х.Арендт, Р.Арон, З.Бжезінський); суспільно-політичної модернізації суспільства (Г.Алмонд, Л.Пай, З.Бжезінський); політичних партій та

партійно-політичних систем (М.Дюверже, К.Байлі, К.Фрідріх, К.Дойч, Дж.Сарторі, А.Ліпхарт). Вивчення політичних теорій: влади, впливу і контролю (Г.Моргентау, Дж.Кетлін); демократії (Р.Даль, Дж.Сарторі); політичної культури, конфлікту, консенсусу, психології ведення переговорів (Г.Алмонд, С.Верба, Р.Такер, Б.Рассел, С.Ліпсет, Р.Фішер) та ін.

Розвиток європейської та світової політичної науки в першій чверті ХХІ ст.

Тема 5. Основні етапи становлення і розвитку української політичної думки.

Зародження суспільно-політичного життя на території сучасної України. Роль і значення племінних союзів трипільців і скіфів та давньогрецьких міст-колоній в Північному Причорномор'ї у розвитку суспільно-політичних відносин в українських землях. Перші згадки про слов'ян. Політичний уклад протодержави скіфів та слов'ян у Стародавній Русі. Особливості організації та становлення державної влади в Київській Русі. Пам'ятки політичної думки Київської Русі. Найдавніша праця “Слово про закон і благодать”. Проблема рівності Київської Русі з іншими європейськими державами у “Повісті минулих літ”. “Руська правда” – розробка законодавчих актів, які регулювали суспільні відносини. “Повчання дітям” Володимира Мономаха. Віче в Київській Русі. Основні відмінності княжо-монархічного ладу Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Провідні ідеї політичної думки Галицько-Волинського князівства.

Політичні погляди в Україні за литовсько-польської доби. Два найбільших блага, що забезпечують могутність держави і її правителів за Станіславом Оріховським. Ідея рівності людей за Христофором Філалетом. Іван Вишенський та його ідея соціальної рівності. Політичні погляди українських гуманістів польсько-литовської доби на ідеї сильної королівської влади та провідної ролі церкви у суспільстві.

Роль і значення православних братств у розвитку політичних ідей в Україні. Політичні концепції періоду козацько-гетьманської держави. Демократичні засади формування основ української козацької республіки. Вчення про державу українського правника Юрія Немирича. Роль і значення “Пакту й Конституції законів та вольностей Війська Запорозького” і “Виводу прав України” Пилипа Орлика у розвитку політичної думки в Україні. Києво-Могилянська академія як центр української політичної думки. Ідея сильної церковної влади за Петром Могилою. Схема владних відносин у суспільстві за теоріями Стефана Яворського. Теорія освіченого абсолютизму Феофана Прокоповича.

Основні віхи історії української політичної думки у ХІХ-ХХ ст. (демократично-народницький напрям, соціал-лібералізм та соціал-демократія, консерватизм та “інтегральний” націоналізм, націонал-комунізм та анархізм). Основні ідеї та особливість формування демократично-народницького напрямку. Національно-державницька ідеологія. Політичні ідеї українських-радянських соціалістів та комуністів. Основне гасло соціалізму: від кожного – за його здібностями, кожному – за його працею. Основне гасло комунізму: від кожного – за його здібностями, кожному – за його потребами. Представники українського націонал-комунізму. Соборність і федералізм: причини генерування цих ідей в українській політичній думці ХХ ст. Необхідність “творчого насильства” при побудові держави – переконання українських “інтегральних” націоналістів.

Політична наука як засіб реформування сучасного українського суспільства. Перспективи розвитку політики в незалежній Україні. Проблеми формування бачення державної (національної) ідеї для сучасної України.

Змістовий модуль 2. Політична влада та держава, як базові політичні інститути.

Тема 6. Структура політичної влади. Функції та класифікація політичних процесів і систем.

Поняття, види і першоджерела влади. Організація владних структур. Політичний інтерес як вираження сутності політики. Сутнісні ознаки та види політики. Співвідношення політики з іншими формами суспільної діяльності. Сутність поняття «влада» та основні концепції влади. Політична влада, її сутність та джерела. Влада, як політичний режим. Ознаки, ресурси та

механізми політичної влади, її легітимність. Політичні режими. Типи влади. Політичний плюралізм стосовно влади. Широке і вузьке розуміння влади. Волевиявлення. Головне у владі за Т.Парсонсом. Економічна влада. Духовна влада. Сімейна влада. Природа та риси політичної влади. Специфіка державної влади. Засоби влади: примус, легітимність, угода. Проблеми легітимності політичної влади за М.Вебером (три типи). Джерела влади.

Поняття “політичної системи”. Структура, функції та типи політичних систем. Держава – перший інститут політичної системи. Девід Істон та його системний аналіз. Основне призначення політичної системи за Д.Істоном. Шлях “входу – виходу”. Особливості політичної системи сучасної України. Зміст політичного процесу. Політичний процес як процес перетворення інформації. Вивчення політичної поведінки у Габріеля Алмонда. Набір взаємодіючих ролей – основна одиниця структурно-функціонального аналізу Г.Алмонда.

Підходи до інтерпретації політичного процесу. Основні моделі та фази політичного процесу. Позиції при дослідженні політичних систем різних суспільств. Політична стабільність та конфлікти. Політичні конфлікти та консенсус, шляхи їх вирішення.

Тема 7. Основні типи політичних режимів.

Поняття “політичного режиму”. Зв’язок політичного режиму з політичною системою. Відносини які розкриває політичний режим. Сутність політичного режиму. Характеристика політичного режиму. Ознаки політичного режиму. Від чого залежить політичний режим? П’ять основних політичних ідеологій. Тоталітаризм і демократія, як основні типи політичних режимів. Тоталітаризм: суть тоталітарної ідеології, тоталітарні уряди, тоталітарна диктатура, приклади тоталітарних держав, етапи тоталітарного режиму, мета тоталітарної держави. Ознаки демократії: суть демократичного режиму, етапи розвитку демократії. Політичний режим сучасної України: ознаки, що характеризують демократію в Україні.

Тема 8. Поняття держави, теорії виникнення держави. Форми правління та національно-територіального устрою держав.

Держава – основний інститут політичної системи суспільства. Сутність поняття “держави”. Концепції походження і теорії виникнення держави. Патріархальна теорія, теологічна теорія, договірна теорія, теорія насильства, марксистська теорія. Типологія держав. Основні ознаки і функції держави. Внутрішні та зовнішні функції держави. Тимчасові та постійні функції держави.

Форми і структура сучасної держави: розподіл влади. Форми управління державою. Форми державного устрою. Концепції громадянського суспільства та правової держави. Громадянське суспільство й держава: історія становлення. Сутність поняття «громадянське суспільство», його функції та різновиди. Поняття “правової держави”, концепції правової держави. Основоположне начало права. Верховенство права і закону у суспільстві – основний принцип правової держави.

Розподіл влади на законодавчу, виконавчу і судову. Законодавча влада. Виконавча влада. Судова влада. Ознаки правової держави. Закон як норма права. Права людини і права громадянина. Права і свободи. Соціально-економічні права і свободи, політичні права і свободи, особисті права і свободи. Поняття “соціальної держави”. Суть та зміст соціальної держави. Соціальна ринкова економіка, соціальна демократія, соціальна етика. Особливості побудови правової держави та громадянського суспільства в Україні.

Формотворчі чинники держави. Державний устрій: централізована унітарна держава, децентралізована унітарна держава, федерація, конфедерація (співдружність). Форма правління: президентська республіка, парламентська республіка, парламентсько-президентська республіка, абсолютна монархія, дуалістична монархія, парламентська (конституційна) монархія. Державні інститути та органи: глава держави, уряд, парламент, адміністративні державні інститути.

Тема 9. Політичні партії та партійні системи.

Поняття й типологія політичних партій. Роль та функції партій у суспільно-політичному житті держав. Партійні системи та становлення багатопартійності в Україні (кінець XIX – початок XX ст., радянський період, 1990 р. – перша чверть XXI ст.).

Громадсько-політичні об'єднання і рухи.

Тема 10. Основні типи сучасних виборчих систем.

Волевиявлення громадян. Роль виборів при демократії. Вибори у тоталітарному та авторитарному суспільствах. Типи виборчих систем. Призначення виборів та процедура голосування. Вибори та виборча система в сучасній Україні. Специфіка підготовки і проведення виборів (референдумів) в Україні. Виборчий кодекс України.

Сучасний український парламентаризм. Верховна Рада України, місцеві ради в Україні.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання. Тематика завдань відображена у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Індивідуальне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань студентами у процесі навчання. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладача. Відповідно до інноваційних технологій навчання, різновидністю індивідуальних занять є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання з «Політології» є видом обґрунтування індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

8. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекції, семінарські заняття з поточним контролем, виконання індивідуальних завдань, тематична контрольна робота, консультації.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні (аспект передачі і сприймання навчальної інформації); індуктивні та дедуктивні (логічний аспект); репродуктивні та проблемно-пошукові (аспект мислення); самостійної діяльності (аспект управління умінням).

2. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: усний, письмовий, тестовий.

3. Логічні методи навчання – моделювання, абстрагування, аналізу і синтезу, формалізації, індуктивний, дедуктивний.

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word, Excel,), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет» (на базі платформи Moodle).

9. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldubzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_pdf

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти знань з навчальної дисципліни «Політологія». Для поточного контролю якості знань здобувачів вищої освіти використовуються такі форми: усні опитування та індивідуальні відповіді на семінарських заняттях; підготовка оглядів сучасної спеціальної літератури; тестування за окремими темами курсу; підготовка рефератів (презентацій) до семінарських занять.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною)

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за екзамен.

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Тестові завдання	З метою самоконтролю засвоєних знань, передбачено проходження тестових завдань у письмовому вигляді або в електронному курсі «Віртуального університету» (за умови дистанційного навчання). Тестові завдання можуть бути включені у підсумковий (екзаменаційний) тест. За виконання тестових завдань можна отримати до 10 балів.
Контрольна (модульна) робота	Курсом передбачено виконання 2-х контрольних робіт. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання кожної контрольної роботи можна отримати до 10 балів.
Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на семінарських заняттях можна отримати до 20 балів.

Підсумковий контроль

1. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену з використанням електронного навчального середовища «Віртуальний університет» (за умови дистанційного навчання) або у формі усного опитування.

Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання здобувачем планів семінарських занять і двох контрольних робіт та відвідуванням не менше половини лекцій і семінарських занять.

2. Семестровий контроль – екзамен (за умови дистанційного навчання) може проводитись у формі тестування в електронному навчальному середовищі «Віртуальний університет» (60 тестових завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді). На виконання відводиться 1 год. (1х60).

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

Підсумкова семестрова оцінка

Поточний контроль (50 балів)			Семестровий контроль (50 балів)
Семінарські заняття (20 балів)	Контрольна модульна робота (20 балів)	Індивідуальне завдання, тестове завдання (самостійна робота) (10 балів)	Екзамен (50 балів)
максимум 5 балів за семінар	2 МКРх10 балів		

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

діяльності			
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 90	B	добре	
71 – 80	C		
61 – 70	D		
51 – 60	E	задовільно	не зараховано
36 – 50	FX	незадовільно	
0 – 35	F		

10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування лекційних занять і виконання семінарських занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з навчальної дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість з поточного контролю;
- заборгованість з підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом відпрацювання семінарських занять, проходження тестових завдань та виконання контрольних робіт згідно з тематичним планом навчального курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі екзамену.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року. Київ: Парламентське видавництво, 1996.
2. Акт проголошення незалежності України. Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 року. Київ: Парламентське видавництво, 1991.
3. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою України 16 липня 1990 року. Київ: Парламентське видавництво, 1990.
4. Загальна декларація прав людини. Київ: Парламентське видавництво, 1996.

5. Закон України “Про політичні партії в Україні”. *Голос України*. 1997. 25 жовтня.
6. Виборчий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 7, № 8, № 9, ст. 48.
7. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. Київ, 2001.
8. Зінчук В.П. Політологія: навч. посіб. Львів, 2009.
9. Кін Д. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. Київ, 2000.
10. Колодій А. На шляху до громадянського суспільства. Львів, 2002.
11. Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. Партологія: навч. посіб. Київ: Арістей, 2006.
12. Основи демократії: навч. посіб. для студентів ВНЗ / за заг. ред. А. Колодій. Київ, 2002.
13. Основи політології: навч. посіб. / Кирилюк Ф.М., Обушний М.І., Хилько М.І. та ін.; кер. авт. кол. Ф.М. Кирилюк. Київ: Здоров’я, 2004.
14. Політологічний енциклопедичний словник / за ред. Ю.С. Шемшученка, В.Д. Бабкіна; 2-е вид. Київ, 2004.
15. Політологія у запитаннях та відповідях: навч. посіб. / за заг. ред. К.М. Левківського. Київ, 2003.
16. Політологія: підруч. / за заг. ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. Київ, 2001.
17. Політологія: підруч. / за заг. ред. проф. Кременя В.Г., проф. Горлача М.І. Харків: Друкарський центр «Єдинорог», 2001.
18. Політологія: підруч. / за наук. ред. А. Колодій. Київ, 2003.
19. Політологія: підруч. / за ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. 2-е вид., переробл. і допов. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002.
20. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навч. словник-довідник для студ. ВНЗ I–IV рівнів акредитації. 3-тє вид., випр. і допов. / уклад. В.М. Піча, наук. ред. Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н.М. Хоми; автор. колектив: В.П. Андрущенко, І.І. Бегей, В.В. Грицанюк, Н.В. Коваліско, А.Ф. Лозинський, Р.Я. Мирський, М.І. Обушний, М.І. Пірен, М.В. Поліщук, А.С. Романюк, Н.Й. Черниш та ін. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 516 с.
21. Швидак О.М. Політологія: практикум (навч. посіб.). Київ, 2001.
22. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): підруч. Київ: Либідь, 2002.
23. Шпорлюк Р. Шляхи формування нації і громадянського суспільства в пострадянських країнах. Київ, 2001.
24. Юрій М.Ф. Політологія. Київ: Видавництво «КНТ», 2006.

11.2. Додаткова:

1. Грушевський М.С. На порозі нової України: гадки і мрії. Київ, 1991.
2. Грушевський М.С. Хто такі українці і чого вони хочуть? Київ, 1991.
3. Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу. *Літературно-публіцистичні праці: у 2 т.* Київ, 1970. Т. 2.
4. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях. Львів, 2003.
5. Короткий словник з гуманітарних дисциплін / автор. кол.: Великий Р.Г., Голубко В.С., Грицанюк В.В., Лаврецький Р.В., Логвиненко В.М., Лоза А.С., Лозинський А.Ф., Нагірняк М.Я., Стопець Т.З., Шерман О.М.; за ред. О.М. Шерман, М.Я. Нагірняка. Львів: ЛДУ БЖД, 2016. 190 с.
6. Лозинський А.Ф. Україна в геополітичних планах держав Троїстого союзу і Антанти. Навч. посіб. з нормат. курсів “Історія України” та “Всесвітня історія ХХ ст.” для студ. Технічного коледжу Нац. ун-ту “Львівська політехніка”. Львів: ВСП ТК НУ“ЛП”, 2013. 47 с.
7. Лозинський А., Мархевка І., Чугайов В. Всесвітня історія ХХ ст.: Міжнародні відносини після Першої світової війни. Курс лекцій: Вип. 3. Навч. посіб. Львів, 1996. 40 с.
8. Лозинський А.Ф., Мархевка І.І., Цюприк А.Я. Всесвітня історія ХХ ст.: Частина 1. Текст лекцій для студ. Львівського технічного коледжу. Львів: ЛТК, 2001. 209 с.
9. Міхновський М.І. Самостійна Україна. Київ, 1991.
10. Мор Т. Утопія. Київ, 1988.
11. Павловський М.А. Стратегія розвитку суспільства. Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). Київ: Техніка, 2001.
12. Платон. Діалоги. Держава. Київ, 2000.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

13. Повесть врем'яних літ (літопис). Київ, 1990.
14. Романюк А.С. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007.
15. Сорос Дж. Утвердження демократії. Київ, 1994.
16. Українська політична нація: генеза, стан, перспективи / за ред. В.С. Крисаченка. Київ, 2003.
17. Цицерон. Про державу. Про закони. Про природу Богів. Київ, 1998.
18. Шведа Ю.Р. Вибори від А до Я: Настільна книга менеджера виборчої кампанії. Львів: Видавництво «Астро-лябія», 2015. 384 с.

11.3. Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД. URL: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/
3. Електронна бібліотека творів українських дослідників політології і політики. URL: <http://chtyvo.org.ua/category-11/books/page-4/>
4. Наукові статті та дослідження з української історії та політології. URL: <http://www.ukrcenter.com/library/display.asp?style=dosl&categories=yes>
5. Науково-освітній сайт з політології. URL: <http://www.osvita.org.ua/iresource/?cmd=cat&num=4&ctg=56>
6. Політологічний словник. URL: www.zipsites.ru/books/slovar_po_politologii/
7. Сайт матеріалів з політології. URL: <http://lib.icc.melitopol.net/index.php?do=cat&category=politolology>
8. Сайт навчальних посібників з політології. URL: http://magistrilib.com/index.php?view=category&id=343%3A2008-10-14-15-53-24&option=com_content&Itemid=53
9. Сайт підручників з політології. URL: <http://readbookz.com/cat/32.html>
10. Сайт політологічних матеріалів. URL: <http://st.zu.edu.ua/polit/index.html>

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Протокол від «28» серпня 2023 року № 1.

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент

Андрій ЛОЗИНСЬКИЙ

«28» серпня 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

«28» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент

Емілія КОСТИШИН

«28» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, кандидат педагогічних наук

Ірина БАБІЙ

«28» серпня 2023 року

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

Актуалізовано:

Дата перегляду / внесення змін до Силабуса					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					